

Ο θάνατος της ψυχής.

Άγιος Γρηγόριος Παλαμάς.

Να ξέρεις, αγία Γερόντισσα, ότι υπάρχει και θάνατος της ψυχής, η οποία είναι φύσει αθάνατη. Έτσι λέει ο Θεολόγος, ο αγαπημένος μαθητής του Χριστού: «Υπάρχει αμαρτία που επιφέρει θάνατο και άλλη που δεν επιφέρει» (Α΄ Ιω. 5:16-17)· εδώ εννοεί οπωσδήποτε το θάνατο της ψυχής. Και ο μέγας Παύλος λέει: «Η κατά κόσμον λύπη προκαλεί θάνατο» (Β΄ Κορ. 7:10)· εννοεί φυσικά το θάνατο της ψυχής. Κι άλλου λέει: «Ξύπνα εσύ που κοιμάσαι, αναστήσου από τους νεκρούς, κι ο Χριστός θα σε φωτίσει» (Εφ. 5:14). Από ποιους νεκρούς προστάζει να αναστηθεί; Οπωσδήποτε από εκείνους που νεκρώθηκαν από τις σαρκικές επιθυμίες, οι οποίες μάχονται κατά της ψυχής (Α΄ Πέτρ. 2:11).

Γι' αυτό και ο Χριστός ονόμασε νεκρούς, εκείνους που ζουν στον μάταιο αυτόν κόσμο. Γιατί δεν έδωσε άδεια στο μαθητή που του ζήτησε να πάει να θάψει τον πατέρα του, αλλά τον διέταξε να Τον ακολουθεί, και να αφήσει τους νεκρούς να θάβουν τους νεκρούς τους (Ματθ. 8:22). Νεκρούς εδώ ονόμασε ο Κύριος και τους ζωντανούς που είναι νεκρωμένοι στην ψυχή.

Όπως δηλαδή ο χωρισμός της ψυχής από το σώμα είναι θάνατος του σώματος, έτσι κι ο χωρισμός του Θεού από την ψυχή, είναι θάνατος της ψυχής. Κι ο πραγματικός θάνατος είναι αυτός, ο θάνατος της ψυχής. Αυτόν το θάνατο εννοούσε με την εντολή Του στον Παράδεισο ο Θεός, όταν έλεγε στον Αδάμ: «Την ημέρα που θα φας από το απαγορευμένο δένδρο, θα δοκιμάσεις το θάνατο» (Γεν. 2:17). Τότε με την παράβαση θανατώθηκε η ψυχή του Αδάμ, καθώς χωρίστηκε από το Θεό, ενώ κατά το σώμα εξακολούθησε να ζει μέχρι την ηλικία των εννιακοσίων τριάντα ετών (Γεν. 5:5).

Αλλά ο θάνατος που επικράτησε στην ψυχή λόγω της παραβάσεως, όχι μονάχα αχρειώνει την ψυχή και κάνει τον άνθρωπο επικατάρατο, αλλά κάνει και το σώμα πολύμοχθο και πολυπαθές και φθαρτό και στο τέλος το παραδίνει στο θάνατο. Γιατί τότε, μετά τη νέκρωση δηλαδή του έσω ανθρώπου εξαιτίας της παραβάσεως, άκουσε ο χοϊκός Αδάμ ότι «θα είναι καταραμένη η γη και θα το δείχνει στα διάφορα έργα σου· θα σου φυτρώνει αγκάθια και τριβόλια, και με τον ιδρώτα του προσώπου σου θα τρως το ψωμί σου, ως την ώρα που θα επιστρέψεις στη γη, από την οποία σχηματίστηκες· γιατί γη είσαι, και στη γη θα γυρίσεις» (Γεν. 3:17-19).

Στη μέλλουσα εκείνη νέα γέννησή μας, κατά την ανάσταση των δικαίων, θα αναστηθούν και τα σώματα των ανόμων και αμαρτωλών, αλλά για να παραδοθούν στο δεύτερο θάνατο (Αποκ. 20:14), στην αιώνια κόλαση, στον ακοίμητο σκόληκα (Μάρκ. 9:44), στο τρίξιμο των δοντιών, στο εξώτερο και ψηλαφητό σκοτάδι (Ματθ. 8:12), στη σκοτεινή και άσβεστη γέεννα του πυρός (Ματθ. 5:22), σύμφωνα με τον Προφήτη που λέει ότι οι άνομοι και οι αμαρτωλοί θα ριχτούν μαζί σε φωτιά, που κανείς δε θα μπορεί να σβήσει (Ησ. 1:31). Αυτό είναι ο δεύτερος θάνατος, όπως μας δίδαξε ο Ιωάννης στην Αποκάλυψη.

Άκουε ακόμη τι λέει και ο μέγας Παύλος: «Αν ζείτε σαρκικά, σας περιμένει θάνατος· αν όμως νεκρώνετε με τη δύναμη του Πνεύματος τις αμαρτωλές τάσεις σας, θα ζήσετε» (Ρωμ. 8:13). Εδώ μιλά για τη ζωή και το θάνατο κατά τον μέλλοντα αιώνα· ζωή λέει την απόλαυση της αιώνιας βασιλείας και θάνατο την αιώνια κόλαση.

Η παράβαση λοιπόν της εντολής του Θεού γίνεται πρόξενος κάθε θανάτου, και στην ψυχή και στο σώμα, και στην παρούσα ζωή και σ' εκείνη την ατελεύτητη κόλαση. Αυτός είναι ο καθεαυτού θάνατος, να διαζευχθεί η ψυχή τη θεία χάρη και να συζευχθεί την αμαρτία.

Αυτός ο θάνατος είναι για τους συνετούς ο πράγματι φρικτός και αποκρουστικός. Αυτός είναι, σ' εκείνους που ξέρουν να εκτιμούν τα πράγματα, πιο φρικτός κι από την τιμωρία στη γέεννα. Κι αυτόν ας αποφύγουμε κι εμείς με όλη μας τη δύναμη. Ας πετάξουμε και ας παραμερίσουμε και ας απαρνηθούμε τα πάντα, κατά τις σχέσεις και τις πράξεις και τα θελήματα, όσα μας απομακρύνουν και μας χωρίζουν από το Θεό και συγκροτούν αυτόν το θάνατο. Γιατί εκείνος που φοβήθηκε αυτόν το θάνατο και φυλάχθηκε απ' αυτόν, δε θα φοβηθεί το θάνατο του σώματος όταν έρθει, αφού θα έχει μέσα του ένοικο την αληθινή ζωή, η οποία με το σωματικό θάνατο γίνεται πια αναφαίρετη.

**Από το βιβλίο: ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΝΗΠΤΙΚΩΝ, Τόμος Δ'.
Εκδόσεις "Το περιβόλι της Παναγίας", Θεσσαλονίκη 1997. Άγιος
Γρηγόριος ο Παλαμάς, Προς τη σεμνοτάτη μοναχή Ξένη, σελ. 247.**

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>